

Rakennusvalvonta / Lahden kaupunki

Viite: Lausuntopyyntö 7.1.2026

Asia: Rakentamislupa 398-2025-630, Harjukatu 5, Lahti

Lahden Pyhän Kolminaisuuden kirkon viereisiin seurakuntatiloihin on haettu rakentamislupaa osoitteeseen Harjukatu 5. 1970-luvun seurakuntasaliosa on tarkoitus purkaa, ja tarvittavat tilat remontoida viereiseen rakennukseen. 1970-luvun osan katujulkisivu säästetään. Sen taakse tehdään atriumpiha. Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo esittää 19.12.2025 päivätyistä suunnitelmista (Saatsi arkkitehdit Oy) pyydettyä lausuntona seuraavaa.

Pyhän Kolminaisuuden ortodoksinen kirkko sijoittuu seurakuntatiloineen valtakunnallisesti merkittävälle rakennetun kulttuuriympäristön alueelle (Harjukadun, Onnelantien ja Kymintien pientaloalueet sekä Karjalankadun pienkerrostalot, RKY 2009). Kirkkorakennus on vuoden 1988 asemakaavassa suojeltu (sr), mutta seurakunnan muilla tiloilla ei ole suojelumerkintää. Kirkko liittyvine rakennuksineen sisältyy yleiskaavan (Y-205) kulttuuriympäristöt-kartalle, ja se on valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristökohde yleiskaavan taustainventoinnissa (Ramboll 2024). Kirkko ja asuinrakennus ovat Toivo Paatelan käsialaa 1950-luvulta, seurakuntasali on rakennettu vuonna 1978. Rakennuksilla on suuri kaupunkikuvallinen merkitys Harjukadun katukuvassa.

Museo on lausunut rakennuksen aiemmasta korjaussuunnitelmasta 12.8.2024 (lupa 398-2024-394). Tuolloin rakennusta suunniteltiin kokonaisuudessaan korjattavaksi. Museon tiedossa on, että 1970-luvun osassa on ollut ongelmia kosteudenhallinnan kanssa johtuen rakennuksen tasakatosta ja kattoikkunoista sekä maanvaraisista seinä rakenteista.

Museo pitää esitettyä ratkaisua julkisivun säästämisestä kaupunkikuvan kannalta hyvänä, eikä museo vastusta rakennuksen osittaista purkamista. Koska rakennuksen julkisivu säilyy, on ratkaisun vaikutuksia rakennuskokonaisuuden arvoihin sekä kaupunkikuvaan onnistuttu vähentämään.

Suunnitelmissa esitetään, että purettavan rakennuksen länsisivulle tehdään olevan maanpinnan tasoa mukaillen uusi tukimuuri, jonka päälle rakennetaan vanhan mallin mukainen aita. Museo ehdottaa suunnitelmia muokattavaksi siten, että tukimuuri tehtäisiin yläpinnaltaan vaakasuoraksi esitetyn vinon linjan sijaan. Mikäli tukimuuri tehtäisiin olevan seinä rakenteen tasoon, se minimoisi vaikutuksia kaupunkikuvaan entisestään ja tekisi atriumpihasta suojaisemman. Yksi päätarkastelukulmista rakennukselle on Hollolankadulta päin, josta tarkasteltuna säilytettävä julkisivu jää nyt esitetyissä suunnitelmissa irralliseksi. Suunnitelman muuttaminen näiltä osin edistäisi ympäristön eheyden säilymistä.

Museolla ei ole muuta huomautettavaa suunnitelmiin.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö

Liisa Koskelainen

rakennustutkija

Roosa Norrlin

Tiedoksi: Museovirasto